943 Vrijdag 6 Augustus 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3971

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

SAN FRATELLO GEVALLEN.

Cagliano gevallen.
Belgorod gevallen.
MUNDA OMSINGELD.

BELGOROD OOK AANGEVALLEN.

Ook Belgorod, een eind ten Zuiden van Orel, is thans in Russische handen gevallen. De uit Orel vluchtende Duitsers waren voor een deel van Belgorod getrokken, dat ook door de Russen werd veroverd. Hierdoor komt men reeds dicht in de buurt van de rijke graanvelden van de Oekraïne. De weg naar Briansk ligt vol verkoolde resten van vrachtauto's en ander materiaal. Naar verluidt zijn 72 vliegtuigen van de Duitsers neergeschoten. De Duitsers hebben lange tijd getracht van achter barricaden, uit dakgoten en zolderramen op de Russen te schieten, doch langzamerhand werden zij tezaam gedreven. Een groot aantal krijgsgevangenen werd gemaakt en een rijke buit viel de Russen in handen.

Hiermede zijn dus de beide voornaamste Duitse vesten aan het Zuidelijk centrale front door de Russen genomen. De Russische troepen ontvingen de lof van Joseph Stalin, in een speciale radio-uitzending, waarin de Premier zeide, dat de „Duitse legende dat de Sovjet-troepen niet in staat zijn een succesrijke zomeroffensief te voeren" volkomen ontzenuwd is. „De dood aan de Duitsers", aldus besloot Stalin zijn woord tot de triumpherende troepen.

Volgens de Russische opgaven hebben 3000 Duitsers de laatste dagen van de slag om Belgorod het met de dood moeten bekopen. De Duitsers hebben zich niet zonder slag of stoot overgegeven. Extra vliegtuigen werden in de lucht gezonden, waarvan de Russen er terstond 66 neer schoten.

Behalve een Dagorder [zie elders in dit blad — Red.] werd gelast dat deze dubbele overwinning in Moskou gevierd zou worden met twaalf schoten van 120 kanonnen.

Wat nu?

Er zijn nog geen officiële aanwijzingen in welke richting de Russen thans zullen toeslaan. Misschien naar Charkov, een goed eind naar het Zuiden in de Oekraïne. De Russische legers zijn althans zo opgesteld, dat een opmars naar Charkov niet uitgesloten lijkt. Ook wordt Kiev, hoofdstad van de Oekraïne wel genoemd als het toekomstige doelwit der Russen.

De Duitse propaganda heeft reeds doen weten, dat de Duitse ontruiming van Orel geheel volgens plan is verlopen. Het was namelijk nimmer de bedoeling geweest Orel te behouden. Van het verlies van Belgorod zeide de radio van Berlijn nog niets. Sartorius, de Berlijnse radio-commentator, hield een toespraak, waarin hij deed uitkomen, dat de strategische positie van Orel feitelijk gering was. De Duitsers hebben nu nieuwe stellingen ingenomen ten Westen van Orel, waar zij „de brute Russen wel zullen afwachten". (Londen, (AP) 6.8).

DE SLAG OM MESSINA.

Uit de geallieerde communiqué's blijkt, dat de aanvallen op Sicilië worden voortgezet. Messina wordt nog telkens aangevallen door zware bombardementsvliegtuigen. De spoorlijn bij Messina is het voornaamste doelwit. Echter worden ook andere punten aangevallen: Francavilla en Adrana, verder nog de electrische centrales van Sardinië. 's Nachts vloog men over Zuid-Italië. De scheepvaart bij Messina is ontwricht (Noord-Afrika, (AP) 6.8).

DICHTER BIJ MESSINA.

San Fratello aan de Tyrrheense kust van Sicilië is beschoten door U.S.-kruisers en torpedojagers ter zee en door Pattons heirscharen te land.

De kustweg is practisch geheel binnen het schootveld van de geallieerden (Noord Afrika, (AP) 6.8).

Een briefschrijver van de legerkant der Noordamerikanen deelde mede, dat naar het oordeel van een U.S.-officier, dien hij sprak, nog een 15.000 Italiaanse voetknechten op het eiland vechten, tezamen met naar schatting 35.000 Duitsers. Naar hij zeide, zijn enkele troepenafdelingen al over de Straat van Messina gezet. In totaal zijn al wel een 70.000 krijgsgevangenen gemaakt. De weerstand van de Italianen is niet noemenswaard. De Duitsers hebben ongeveer 100 tanks moeten achterlaten (Noord Afrika, (AP) 6.8.)

DE OVERWINNING VAN CATANIA.

De verovering van Catania door Montgomery was even schitterend als de andere overwinningen, die hij in Afrika maakte. Alle overwinningen, die Montgomery tot dusver behaalde, wist hij te bereiken met zo weinig mogelijk verlies aan mensenlevens. De officiele verklaring zegt, dat de vijand uit deze vitale post gedwongen werd te vertrekken door een buitengewoon samengaan van verrassing en kracht, die zuiver en plotseling op één punt werden uitgevoerd. Men verwacht, dat de Oostelijke kustweg tussen Catania en Taormina zo spoedig mogelijk door de Britten zal gezuiverd worden. De dagen van de vijandelijke weerstand op Sicilië zijn ten zeerste verkort. Het is echter mogelijk, dat de Italiaanse en Duitse strijdkrachten in kleine boten over de ruim 3 kilometer brede Straat van Messina zullen trachten weg te komen naar het vasteland van Italië. Ondanks een voortdurend toezicht van Geallieerde marineboten en vliegtuigen zal het toch met enig succes mogelijk zijn het smalle water over te steken, vooral als men de bekende havens vermijdt en gebruik maakt van de verschillende stranden.

Een vlieger van de Koninklijke luchtmacht deelde nog mede, dat bombardementen op de militaire doelen in de stad zo nauwkeurig werden uitgevoerd, dat de stad practisch onbeschadigd bleef. Op het vliegveld waren alle loossen beschadigd. Een der stedelijke kantoren was door een voltreffer geraakt. Er was een poging gewaagd de schade te herstellen, maar toen het bombardement en de beschieting was doorgegaan, had men verdere herstelling maar gestaakt. De spoorlijnen waren door verschillende voltreffers getroffen en het fascistisch hoofdkwartier lag in puin (Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 5.8).

DE CABINETSZITTING TE ROME.

Nog geen oplossing.

Er is nog steeds geen aanwijzing, dat er op de speciale cabinetszitting, die plotseling te Rome saamgeroepen was, een oplossing is gevonden voor het vraagstuk „Italië", d.w.z. of de Italianen zich uit de oorlog zullen laten slaan door de Geallieerden of tot onvoorwaardelijke overgave zullen besluiten. De radio van Rome laat niets los over de zitting, evenmin als Stefani (Londen, (AP) 6.8).

CHAOTISCHE TOESTAND IN ITALIË.

De toestand in Italië wordt met de dag chaotischer. Overal worden de muren des nachts volgeschilderd met de texten: „Wij willen vrede". „De Duitsers moeten Italië uit" en Badoglio en de koning moeten dood". Het volk begint zich af te vragen waarom het eigenlijk tegen het fascisme revolutie gemaakt heeft, wijl alles hetzelfde gebleven is. De kranten te Milaan, Turijn en Rome manen voortdurend aan tot kalmte. De mening bestaat over het algemeen dat het ieder ogenblik in Italië kan lostbarsten (Londen, (AP) 5.8)

DE VAL VAN OREL.

Het nieuws van de val van Orel spoorde het Lagerhuis aan er op aan te dringen dat er spoedig een Westelijk front in Europa zal geopend worden. Gallacher vroeg Eden om het oorlogscabinet te zeggen, dat de Russische overwinning een prachtige gelegenheid biedt om de oorlog zo spoedig mogelijk tot een einde te brengen. Hij wilde weten of nu met de noodzakelijke actie zal begonnen worden, opdat er bij het debat na de zomervacantie iets te debatteren zal zijn. Zo Eden dit niet bevestigend zou kunnen beantwoorden dan wilde hij zich gaarne reeds nu tot het oorlogscabinet wenden. Eden antwoordde dat het nieuws uit Orel ook groot nieuws was voor het Huis, naar ik denk wel, dat gij het met mij eens zal zijn, dat de Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten ook nu reeds hun aandeel bijdragen en wij hebben er voldoende vertrouwen in, dat deze bijdrage van nu af zal voortduren tot aan de tijd dat wij elkander weder zullen ontmoeten.

De verovering van Orel werd te Londen met biezondere grote vreugde ontvangen, omdat het het eerste grote succes is van het Rode Leger in het eerste zomer-offensief. Ook is het het eerste grote teken, dat de kracht van de Russische strijdkrachten, die tot hiertoe slechts in de winter gebruik konden maken van de aanvalskracht, belangrijk is toegenomen. Dit feit van de groeiende kracht der rode heirscharen is zelfs nog belangrijker dan het verlies van de stad voor de Duitsers, die bij de val der stad een enorme hoeveelheid oorlogstuig verloren, wijl de Duitsers van de stad, die twee jaren in hun handen was, een reusachtige opslagplaats gemaakt hadden. Na deze verovering is het mogelijk, dat de Russen een snelle opmars maken naar de belangrijke sleutelstad Bryansk, 125 kilometer ten Westen van Orel. Aan de andere kant zou het echter ook niet verbazen als de Russen hun offensief voorlopig stil leggen om hun winsten vast te leggen (Londen, (AP) 5.8).

DE ITALIAANSE VLOOT.

De Spaanse radio deelde mede, dat de twee modernste slagschepen van Italië de 35.000 ton grootte „Impero", die in November 1939 te water werd gelaten en de „Roma", die in Juni 1940 te water werd gelaten, nu in dienst zijn genomen.

Volgens het Spaanse bericht zouden er van de 6 slagschepen, die Italië had bij het ingaan van de oorlog 3 ernstig beschadigd zijn nl. de „Taranto" en de „Vittorio Veneto" en de „Conti di Cavour", die nog in herstelling zijn.

De „Bolzano" is de enige zware kruiser, die is overgebleven. De anderen zijn tot zinken gebracht (Londen, (AP) 5.8).

DE INNEMING VAN OREL EN BELGOROD.

De Russische opperbevelhebber heeft een Dagorder uitgevaardigd, waarin melding wordt gemaakt van de inneming van Orel. De oorkonde zegt, dat de strijd ongeveer een maand geleden tegen Belgorod en Orel begon en dat op 5 Augustus het doel bereikt werd. De divisies, die aan de strijd hebben deelgenomen, worden geprezen om haar moed.

Deze troepen zullen voortaan de 5e Orel-divisie en de 129e Orel-divisie heten enz. Zo zal ook gedaan worden met de troepen, die andere steden innamen en nog zullen innemen. Met name noemt de Dagorder reeds terstond de Belgorod-divisies. „De hoofdstad van ons land groet onze dappere troepen, die Orel en Belgorod hebben bevrijd...... Ik dank alle troepen voor de uitnemende dienstbetrachting. Eeuwige roem hebben zij verworven, die in deze slag gebleven zijn voor de vrijheid van ons moederland. De dood aan de Duitsers." De dagorder was getekend: Hoogste opperbevelhebber en Maarschalk van de Sovjet-Unie, Stalin (Londen, (AP) 6.8).

Londen over de inneming van Orel en Belgorod: Men is vol bewondering voor het geweld van het Sovjet-leger, dat in zijn eerste zomeroffensief in staat bleek dodelijke slagen toe te brengen op twee verschillende punten en zo ver uiteen gelegen. Het feit, dat de Russen binnen een etmaal konden afrekenen met de Duitse bezetting van Orel doet zien, dat de Duitsers zich thans hebben teruggetrokken naar hun stellingen te Briansk teneinde deze veste te behouden en de gehele linie van ineenstorting te vrijwaren (Londen, (AP) 6.8).

BEWONDERING VAN POLEN.

Op een ere-receptie, gehouden voor den Apostolisch Vicarius van Nanking, Z.H.E. Mons. Paul Ju Pin, prees deze de heldhaftige strijd van de Polen om het juk van de Nazies af te werpen.

Zijne Hoogwaardige Excellentie zeide: „Als Katholiek heb Ik altijd een grote bewondering gehad voor de Katholieke Polen en als Chinees een even grote bewondering voor haar ridderlijkheid. Voordat Ik naar de Verenigde Staten kwam, sprak Ik den Heer Poninski, den Poolsen Ambassadeur in China en deze heeft Mij de strijd van Polen in alle nauwkeurigheid beschreven (New Yor, ncwc, 6.8).

Het nieuws van vandaag.

Joseph Stalin heeft alweer gelijk. Het schijnt, dat het keerpunt in de oorlog gekomen is. Nog waren de persen niet schoongemaakt na het drukken van de jubelkranten, die de val van Orel en Catania meldden, of ook Belgorod viel den Russen in handen.

Stalin vaardigde een dagorder uit, die wij in ons blad afdrukken en waarin de Maarschalk van de Sovjet-Unie zijn triumpherende troepen prijst. De troepen, die Orel namen, zullen Orel-divisies heten; de troepen, die Belgorod namen, zullen Belgorod-divisies heten. Stalin spreekt van eeuwige glorie, die de gevallenen voor Rusland hebben erlangd en bij beval, dat de dubbele overwinning met kanongebulder in de Russische hoofdstad zal worden gevierd. Het Duitse bericht doet leuk aan vandaag:: de Duitsers hadden nimmer de bedoeling Orel te houden...

De meningen over de toekomstige Russische actie lopen nog uiteen. Charkov en Kiev worden genoemd.

Op Sicilië gaat het al even vlot. San Fratello is in onze handen gevallen; Cagliano hebben wij veroverd. Messina's val is weer zovele uren naderbij gekomen.

Duitsland is thans definitief in de verdediging. Het heeft geen initiatief meer. Italië is volkomen uitgeschakeld. Weliswaar heeft het zich nog niet overgegeven, maar als factor in de oorlogvoering betekent het minder dan ooit en dat was al gering. De invasie van Europa, met Sicilië begonnen, schiet vooruit. De Russische overwinningen zijn daar thans bij gekomen. Misschien is daarom thans de tijd rijk om het tweede front te openen, om hetwelk de Russen blijkens de berichten van heden, vragen. Hitler bevindt zich thans in die moeilijke situatie, dat hij niet meer kiezen kan de tijden en gelegenheden welke hem gunstig zijn, maar dat hij zal moeten terugslaan, overal waar hij klappen krijgt. De eerste Duitse nederlaag was de mislukking van de bliksemoorlog; een bliksem flitst altijd maar enkele ogenblikken en gedurende die momenten is zijn geweld zonder weerga. Maar dan is het ook uit. Hitlers keuze zijn soort oorlogvoering met de bliksem te vergelijken is een inderdaad wijze zet van den man geweest. Niets geeft beter het karakter van zijn geweld aan, niets ook beter de korte duur ervan. De tweede nederlaag kwam, toen Hitler aan twee fronten moest gaan vechten (Rusland en Sicilië) en aan een menigte andere fronten politiegroepen moest houden (Scandinavië, West-Euopa, Balkan, en niet te vergeten Italië). De derde nederlaag was het breken van de as, die nog maar op één „smeerlap" loopt. De vierde nederlaag is begonnen met Orel-Belgorod, hetwelk hem af zal snijden van het Donetsbekken en de graanrijke Oekraïne.

Gaat het in Europa goed, ook in het Verre Oosten blijft het goed gaan, want alle weerstand op Munda is gebroken. Gruwelijk is alleen de oorlogvoering, welke met vlammenwerpers gevoerd gaat, die gericht worden op de schuilplaatsen van de Japanners.

Paus Pius XII over de Arbeiders, hun plichten en rechten.

Arbeiders worden gewaarschuwd tegen valse profeten.

Passende lonen, sociale rechtvaardigheid, menswaardige rechten, privaatbezit, gelijke verdeling van goederen.

De zedelijke gevaren van fabrieksarbeid.

Uit de winst moet de positie der arbeiders worden verbeterd.

Enige tijd geleden werd in onze telegrammen reeds melding gemaakt van een rede, welke Paus Pius XII gehouden had, toen 20.000 Italiaanse arbeiders bij den Heiligen Vader op audiëntie waren. De rede van den Paus is inmiddels volledig in ons bezit gekomen en gezien het grote belang van de inhoud laten wij de vertaling hieronder volgen.

Uw welkome aanwezigheid, dierbare broeders en zusters, die uren en dagen zwoegt om het dagelijks brood voor u en de uwen te verdienen, roept ons een grote gedachte en een groot mysterie te binnen: De gedachte dat God het werk aan den eersten mens na de zonde-val heeft opgelegd, zodat hij het brood der aarde in het zweet zijns aanschijns zou zoeken, — en het mysterie, dat de Zoon Gods, op aarde nedergedaald en mens geworden om de wereld te redden, zich aan de wet van het werk onderwierp en zijn jeugd in zwoegen te Nazareth doorbracht in gezelschap van Zijn aangenomen vader, zo dat Hij beschouwd en genoemd werd „de Zoon van den timmerman".

Een verheven mysterie: Hij begon te werken alvorens te leraren — een nederige werkman alvorens de leraar aller natiën te worden. (Hand. 1.1).

Gij zijt naar Ons gekomen als naar een vader wiens vreugde over zijn kinderen groter is, naarmate hun dagelijks werk harder en onverpoosder en de nood en bekommeringen huns levens dringender en omvangrijker zijn.

Gij zijt naar Ons gekomen als naar den Stadhouder van Christus die in zich voelt door een voortdurend en onuitsprekelijk deelgenootschap in Gods macht, dat gevoel en medeleven met het volk dat onzen Verlosser eens deed uitroepen: „Heb medelijden met de schare". (Marc. VIII 2).

De Opperherder denkt aan Zijn afwezige kudde.

Gij zijt tot Ons gekomen als tot een herder die zijn blik op U laat rusten en zijn blik laat varen naar het veel grotere gedeelte zijner kudde dat Gods liefde aan hem heeft toevertrouwd en in Uw liefde en verering ziet hij de trouwe afbeelding van gevoelens, wensen en genegenheid van zovelen die afwezig zijn.

Uit geheel ons hart danken Wij u voor de vreugde die wij gevoelen, dat de gelegenheid zich biedt, om een woord van oprechte welwillendheid en aanmoediging tot u te richten — een woord dat u leide, opbeure en trooste in deze dagen van verwarring en rouw.

Het gewicht van de huidige moeilijkheden drukt op de menigte arbeiders, die meer belast en beladen worden dan de anderen, doch niet zij alleen voelen het. Iedere klas heeft haar eigen last te dragen, zij het de een meer de ander minder pijnlijk en moeilijk.

Niet alleen de maatschappelijke conditie van de arbeiders — mannen en vrouwen — vraagt om herziening en hervorming; de gehele opbouw van de maatschappij heeft van node om aangepast en verbeterd te worden, daar de wereld tot in haar grondslagen zelf geschokt is.

Maar wie ziet niet in, dat het arbeidsvraagstuk, om de ingewikkeldheid en verscheidenheid van vraagstukken daarmede in verband staande en de grote menigte die het aangaat van zulk een aard is dat het betere, aandachtiger en verder gaande belangstelling verdient? Het is een zeer delicaat werk; het zenuwcentrum, om zo te zeggen, van het maatschappelijk lichaam; maar van tijd tot tijd is het ook een onzekere en bedriegelijke grond voor gemakkelijke illusies en ongerechtvaardigde denkbeeldige hoop voor hen die niet aan hun verstands- en gemoedsdrang de leer van rechtvaardigheid, gelijkheid, naastenliefde, wederzijds begrip en aanpassing voorhouden, zoals die verkondigd worden door Gods wet en de stem van de Kerk.

Zonder de minste twijfel, dierbare zonen en dochters, zijt gij overtuigd dat de Kerk u hartelijk bemint en het is niet alléén nu dat zij met moederlijke belangstelling en liefde en met een heldere blik op de werkelijkheid een biezondere aandacht schenkt aan de quaesties die u aanbelangen. Onze voorgangers en Wij zelf hebben geen gelegenheid laten voorbij gaan, om door Onze herhaalde onderrichtingen al uw persoonlijke en familie-noodwendigheden bekend te maken, Wij hebben de onaanvechtbare grondbeginselen van een maatschappelijke eendracht welke u zo ter harte gaat verkondigd, te weten: een salaris voldoende om de gezinskosten te dekken en dat de ouders in staat stelle hun natuurlijke plichten te vervullen, gezonde, doorvoede en geklede kinderen groot te brengen; een verblijf den menselijken persoon waardig; de mogelijkheid den kinderen een passende onderrichting en opvoeding te verschaffen, het voorzien van en uitgerust zijn op tegenslag, ziekte en ouderdom.

Deze voorwaarden van maatschappelijke structuur, moeten verwezenlijkt worden, indien we niet verlangen dat de maatschappij bij ieder seizoen door gistende beroeringen en gevaarlijke opstanden geschokt worde, maar kalm voortstreve in harmonie, vrede en wederzijdse genegenheid. Welnu, hoe prijzenswaardig verschillende herzieningen en toegevingen gedaan door de openbare overheden, en hoe menselijk en edelmoedig de gevoelens ook zijn die vele werkgevers bezielen, wie kan er beweren en staande houden dat boven genoemde idealen zijn bereikt?

In ieder geval beseffen arbeiders, mannen en vrouwen, bewust van hun grote verantwoordelijkheid voor het gemeenschappelijk goed, hun plicht om niet de last der buitengewone moeilijkheden, waaronder de volken zuchten, te doen toenemen, door in dit uur van algehele en dringende noodwendigheden, hun verlangens op te dringen op een luidruchtige manier en door onbezonnen actie. Zij zetten hun werk voort en volharden met orde en kalmte. Zij bieden onschatbare hulp om door rust en kalmte steun aan de maatschappelijke familie te geven.

Wij zwaaien lof toe aan deze vreedzame medewerking en wij verzoeken en sporen u vaderlijk aan te volharden met kracht en waardigheid.

Doch dat niemand daaruit afleide dat — zo als erop aangedrongen werd in Onze laatste Kerstboodschap [1]) — dat al deze quaesties als opgelost moeten worden beschouwd.

De Kerk, bewaakster en lerares van de waarheid heeft bij verschillende ge-

[1]) Volledige Nederlandse vertaling te vinden in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 13 Januari 1943, nr. 3800.

legenheden de rechten van de arbeidersklasse voorgestaan en dapper verdedigd en waarschuwde meermalen in haar strijd tegen de dwaling, dat men zich niet zou laten verschalken door het schijnbeeld van mooie en aanlokkelijke theorieën en voorspiegelingen van toekomstige welstand. Zij drong er op aan op zijn hoede te zijn tegen de bedriegelijke verlokkingen en verleidingen der valse profeten van maatschappelijke welstand, die kwaad goed en goed kwaad noemen en die, terwijl ze luide veinzen de vrienden des volks te zijn, de wederzijdse overeenkomsten tussen kapitaal en werk, tussen werkgevers en werknemers, welke de maatschappelijke vriendschap handhaven en bevorderen tot gemeenschappelijke ontwikkeling en voordeel, verwerpen.

Gij hebt dit soort volksvrienden al gehoord op straat, in clubs en vergaderingen. Gij herkent hun beloften op aanplakbiljetten, gij hoort hen in hun liederen en gezangen. Doch wanneer beantwoordden de feiten aan hun woorden, of de werkelijkheid aan hun hoop? Teleurstellingen en ontgoochelingen waren en zijn het lot van de particuliere individuën en volken die in hen geloofden en met hen optrokken langs wegen, die, verre van te verbeteren, de levensvoorwaarden van stoffelijke en zedelijke vooruitgang hebben bedorven en verergerd. Zulke valse profeten willen ons overtuigen, dat redding moet komen van een omwenteling, die de maatschappelijke orde omver moet werpen en een nationaal karakter moet aannemen.

De arbeidersklasse blijft gebonden, bespot en gekneveld.

De maatschappelijke omwenteling wil de arbeidersklasse aan de macht brengen: een holle belofte en zuivere vertoning die onmogelijk verwezenlijkt kan worden. Gij ziet dat de arbeidersklasse gebonden, bespot en gekneveld blijft door de macht van het staatskapitalisme, dat alles verdrukt en onderwerpt, niet alleen het gezin, maar ook het geweten. Het maakt de arbeiders tot een reusachtige machine. Evenals de andere maatschappelijke systemen, die het beweert te bestrijden, classificeert, reguleert en buigt het allen samen tot een verschrikkelijke oorlogsmachine, die niet alleen bloed en gezondheid eist, maar eveneens de have en de voorspoed des volks.

En indien de leidende geesten bogen op dit of dat voordeel of verbetering op gebied van arbeid en er een luidruchtige propaganda van maken, zo'n stoffelijk voordeel is nimmer een billijke vergoeding voor wat ieder vervloer: het schenden der rechten van den menselijken persoon zoals: vrijheid in het bestuur des gezins, in het oefenen van ieders vak in de voorwaarden van het burgerbestaan en vooral in het belijden van zijn godsdienst en zelfs in het koninkrijk van het geweten.

Neen, uw redding, dierbare zonen en dochters, ligt niet in omwenteling. Het is trouwens tegen de echte en oprechte belijdenis des Christendoms, koers te zetten — door enkel en alleen aan zijn eigen stoffelijk voordeel te denken, dat toch altijd onzeker schijnt — naar een omwenteling, die voortspruit uit onrechtvaardigheid en burgerlijke ongehoorzaamheid en zich verantwoordelijk te maken voor het bloed zijner medeburgers en de vernietiging van het gemeenschappelijk goed.

Wee hem, die vergeet dat een echte nationale maatschappij, maatschappelijke rechtvaardigheid vergt en een juist en passend deelgenootschap voor allen in de goederen van het land. Of anders zoudt gij zien, dat de natie verwordt tot een sentimenteel hulpmiddel, tot een praetentie van onzin, dat voor zekere groepen een verontschuldiging kan zijn om zich te onttrekken aan de offers, die nodig zijn om het publiek evenwicht en de vrede te handhaven. En dan zoudt gij beseffen hoe, wanneer de nationale maatschappij, haar door God gegeven waardigheid verliest, inwendige kamp en strijd een bedreiging ontstaan, welke allen vrezen.

Evolutie door overeenkomst, edelmoedigheid.

Redding en rechtvaardigheid moet men niet zoeken in een omwenteling, maar in een evolutie door overeenkomst. Geweld heeft nooit iets anders dan verwoesting gebaard, nooit opbouw; het strelen van hartstochten, maar geen vrede; het ophopen van haat en vernieling, maar geen verzoening; het heeft de mensen en partijen voor de moeilijke taak geplaatst, om, na een droevige ondervinding, wéér langzaam te moeten bouwen op de ruïnen van oneenigheid.

Alleen een gestadige en voorzichtige evolutie, vol moed en overeenkomstig de natuur, verlicht en geleid door de Christelijke wetten van rechtvaardigheid en gelijkheid, kan volkomen beantwoorden aan de geëerbiedigde verlangens en noodwendigheden van den werkman.

Niet ze vernietigen, maar ze opbouwen en bevestigen.

Niet het privaat eigendom afschaffen, de grondslag van de hechtheid des gezins, maar werken voor zijn uitbreiding als een beloning van de nauwgezette arbeid van iederen werkman en vrouw, zodat langzamerhand die rusteloze en woelige menigte vermindert, die — soms door verzwegen wanhoop, en soms door natuurdrift gedreven — zich in de armen werpt van valse leringen of sluwe knepen van de opruiers, die van alle morele zin beroofd zijn.

Men moet het privé kapitaal niet verwerpen, doch streven het te regelen onder betrouwbaar toezicht, als een middel en hulp om het echte welvaren van het gehele volk te verzekeren en te doen toenemen.

Men moet niet uitsluitend denken aan de nijverheid, maar een goede verhouding vestigen tussen nijverheid, handenarbeid en landbouw, opdat van de veelvoudige en nodige productiviteit van 's lands grond worde geprofiteerd.

Men moet bij de technische vooruitgang niet alleen naar maximaal winstbejag streven, maar tevens moeten de voordelen, die er uit voortvloeien worden aangewend om de positie des arbeiders te verbeteren, het werk minder lastig en moeilijk te maken, en de banden, die zijn gezin samenhouden, te versterken, op de plaats waar hij woont en op het werk van, hetwelk hij leeft.

Het leven van de individuën moet niet volkomen van de willekeur van de Staat afhankelijk zijn, maar veeleer moet de Stat, wiens plicht het is het algemeen welzijn te behartigen, door sociale instellingen, zoals verzekering en sociale bijstand, steun verschaffen, en iedere organisatie van werklieden schragen, biezonder de vaders en moeders, die door hun arbeid een bestaan verdienen voor zich en hun kroost.

Misschien zult gij zeggen, dat dit een mooi droombeeld van de juiste stand der zaken is; maar hoe kan dit verwezenlijkt en werkelijkheid worden in het dagelijks leven?

De geest van eendracht die allen nodig hebben.

Vóór alles hebben wij nodig een grote oprechtheid van wil en een volmaakte verknochtheid aan het doel en werk, in de regeling van het openbare leven en dit zowel van de zijde der regeerders als van het gezag. Wij hebben nodig een geest van echte welwillendheid en broederschap, die allen, overheid en onderdanen, werkgevers en werknemers, groot en klein, in één woord, die alle klassen van het mensdom moet bezielen.

Uw samentreffen rond Ons, dierbare zonen en dochters, met daarbij het feit, dat hier in het huis van uw gemeenschappelijken Vader, afgevaardigden zijn van uw verschillende werkkringen, is voor Ons een bewijs, dat gij weet, beseft en begrijpt wáár de diepe wortels liggen van de goddelijke echt-sociale betekenis van „broeders verbonden door hetzelfde pact", allen geschapen tot de gelijkenis van Een alleen, allen zonen van Een enigen Verlosser, — dat is, de heilige godsdienst, die u samen houdt, dezelfde geloofsbelijdenis in den gemeenschappelijken Verlosser, Jezus Christus, in dezelfde getrouwheid aan Zijn Heilige Kerk en Zijn Stadhouder.

En tot God verheffen Wij ons vurig gebed, opdat de ontzaggelijke, onmetelijke arbeidersklasse van mannen en vrouwen, ons geloof dele; zodat een vreedzame vooruitgang, zo zeer door Ons verlangd, Italië voorspoedig en sterk in een onwankelbare Christelijke structuur make.

Wij zijn Ons niet onbewust (en gij zelf kunt er van getuigen) hoe menselijke hartstochten van deze tijden, — die al zó terneer drukkend en moeilijk zijn voor gezin en samenleving, — er handig gebruik van maken hun hoofd opnieuw te verheffen, om achterdocht te kweken en woorden en feiten te verdraaien. Daarom vaart er een anti-religieuze geest rond, vooral onder de arbeidende klassen, die zegt, dat de Paus de oorlog wilde, dat de Paus de oorlog steunt en geld levert voor de voortzetting, dat de Paus niets voor de vrede doet.

Nooit is er misschien een monsterachtiger en onzinniger laster rond gestrooid dan wel deze.

Wie weet er niet, wie ziet het niet, wie kan er zich niet van vergewissen, dat niemand zich met groter aandringen tegen het uitbreken, vervolgen en uitbreiden van de oorlog gekant heeft dan Wij en dit op elke manier die Ons toegelaten was? Dat niemand onvermoeider gepleit en aangespoord heeft dan Wij: Vrede, Vrede, Vrede. Dat niemand er meer op uit was om de gruwelen ervan te lenigen?

De gelden, die de milddadigheid der gelovigen te Onzer beschikking stelt, worden niet ter zijde gelegd, doch gebruikt om de oorlog te steunen, doch wel om de tranen van weduwen en wezen te drogen, gezinnen die beangst zijn om dierbaren, ver weg of verloren, te troosten, lijden te verzachten, de armen en behoeftigen bij te staan.

Ons hart en Onze lippen die elkander niet tegenspreken, zijn getuigen van dit al, want Onze daden logenstraffen niet wat Onze woorden verkondigen en Wij zijn Ons bewust van de valsheid welke Gods vijanden sluw in omloop brengen om de arbeiders en het volk op te ruien en om uit de beslommeringen van hun dagelijks leven een bewijs te trekken tegen geloof en Godsdienst, welke toch feitelijk de enige opbeuring en hoop vormen, die den mens schragen in de uren van smart en tegenslag.

Neen, niemand kan de zin of de inhoud Onzer reden en boodschappen uitwissen of verdraaien. Iedereen is bij machte geweest haar te horen als woorden van geloof en vrede, als opwellingen Onzer ziel om vrede in de wereld te stichten en om hen die de macht in handen hebben te verlichten. Dit zijn ontegensprekelijke bewijzen van de oneindige verlangens van Ons hart, opdat op deze aarde, — die den mens als een verblijfplaats werd aangewezen op zijn reis naar een beter en onvergankelijk leven, — een volledige eendracht van het gehele mensdom tot stand kome.

Kerk vreest niet het licht der waarheid.

De Kerk vreest geenszins het licht der waarheid, noch voor het verleden, noch voor het heden, noch voor de toekomst. Wanneer de omstandigheden van tijd en menselijke hartstochten het zullen toelaten of ons publicatie vragen van ongepubliceerde oorkonden, aangaande de onverdroten ijver ten bate van de vrede aangewend door de Heilige Stoel (die niet bang is voor afwijzingen of oppositie), dan zal klaarder dan de middagzon de schandelijkheid uitstralen van dergelijke beschuldigingen, die niet zozeer haar oorsprong vinden in onwetendheid dan wel in ongodsdienstige geest en verachting van de kerk; die wortel schieten in het hart van sommige mensen, méér geneigd en gereed, helaas, de oprechte en welgemeende bedoelingen waarmede de Bruid van Christus bezield is te verdraaien, liever dan het volk te helpen, de moeilijkheden van het leven te verzachten en te lenigen, de zielen op te beuren in de ernstige omstandigheden van het huidige uur.

Zegt aan de vernietigers van de Kerk dat de waarheid aan het licht zal komen, zoals zij vandaag in uwe harten schijnt, aan al degenen die een redelijke hulde brengen voor het goed dat zij ontwaren, en die geen geloof hechten aan leugen en laster. Wanneer de waarheid aangaande de feiten en Ons werk zal zijn onthuld, dan zal het ter schaamte strekken van allen die boosaardig de schuld op het Pausdom werpen voor al het bloed dat gevloeid heeft in de strijd te land, in de lucht, ter zee en temidden van de puinhopen der steden.

Laten de gedachten en gevoelens van uw hart uw geloof verlevendigen, Christelijke werklieden en vrouwen! Laat gebed uw werkdag beginnen, heiligen en eindigen. Laten de gedachten en gevoelens van uw hart, uw zielen verlichten en ontvlammen, vooral gedurende de rust op Zon- en feestdagen en dat zij u vergezellen en leiden in het bijwonen van de Heilige Mis.

Onze Verlosser, Werkman zoals gij, was gedurende Zijn aardse leven gehoorzaam aan zijn Vader zelfs tot in de dood en hernieuwt nu zonder einde op het altaar, het onbloedige Calvarië, het Sacrificie van Zichzelf, voor het welzijn der wereld. Hij zet Zijn Verlossingswerk voort en wordt de Uitreiker van Genade en het Levensbrood voor allen die Hem beminnen en in haar zwakte zich tot Hem wenden om sterkte.

Laat iedere Christen arbeider vóór het altaar in de kerk zijn voornemen hernieuwen: te arbeiden in gehoorzaamheid aan het Goddelijk arbeidsgebod — het zij hoofd-, of handenarbeid —, om door zijn arbeid en offers het brood te verdienen voor zijn geliefden, — en zich in het geheugen te prenten de geestelijke betekenis van het leven hier beneden en het geluk van het euwige leven — zijn intenties af te stemmen op die van den Zaligmaker —, en van zijn werk een prijs- en lofzang te maken voor God.

Waardigheid des Persoons ophouden in iedere omstandigheid.

Houdt in iedere gelegenheid en omstandigheid, dierbare zonen en dochters, de waardigheid van uw persoon hoog en verdedigt deze. Gij werkt met de grondstof die door God geschapen is sedert het begin der wereld en in het laboratorium der tijden gewrocht door Hem, op aarde en diep onder de oppervlakte der aarde, door aardbevingen, natuurlijke evolutie, erupties en transformaties, om voor den mens en zijn werk de beste verblijfplaats te maken. Laat deze grondstof u voortdurend aan Gods scheppende Hand herinneren, en laat deze herinnering uw zielen verheffen tot Hem, den Oppersten Wetgever, wiens voorschriften moeten worden nageleefd ook in het fabrieksleven.

Mogelijk werken jongens en meisjes in uw gezelschap. Herinnert u, dat grote eerbied voor kinderen en onschuldigen geboden is en dat Christus uitriep, dat voor iemand, die hun kwaad berokkende, het beter ware dat hem een molensteen om de hals gebonden ware en hij in het diepste der zee gestort wierd.

O, vaders en moeders, hoe moeten uwe harten van angst kloppen wanneer uw zonen en dochters naar de fabriek gaan! Gij arbeiders, neemt de plaats der ouders in, om een waakzaam oog te houden over de onschuld en zuiverheid van deze jeugdige arbeiders, die, gedwongen door werkneming en gezinsbehoefte, zich aan de geliefde zorg hunner ouders moeten ontrukken.

Van de ouderen en hun voorbeelden, van de energieke en besliste wil van het fabrieksbestuur de goede zeden te bewaren en te handhaven, is de bescherming van de lichamelijke en geestelijke gezondheid der jonge arbeiders afhankelijk.

Waakzaamheid tegen het gevaar der onzedelijkheid.

Van de andere kant, zedeloosheid, genotzucht en buitensporigheid bederven de toekomstige generaties en brengen haar in gevaar. Laat geen woord, geen scherts, geen verhaal, dat uw jeugdige toehoorders kwetsen kan over uw lippen komen.

Laten zelfs in het dagelijks fabrieksleven, de jonge arbeiders de hulp ondervinden van de Geestelijkheid, de Eerwaarde Zusters en van de Katholieke Actie, die, in overeenstemming met al hun physische en morele energie zich aan hun welzijn kunnen wijden. Doch dat ook de werklieden onder elkander nooit te kort schieten in wederzijdse genegenheid en eerbied, in het geven van een goed voorbeeld en van vermaning en aanmoediging en zelfs van kleine materiële hulp voor zo verre zij die geven kunnen.

En laat ons nu terugkeren naar het tafereel, dat Wij u in het begin Onzer toespraak afmaalden en eens te meer uw aandacht vestigen op het Goddelijk Model van den Christelijken Arbeider: Christus de Timmerman in de werkplaats van Nazareth.

De Zoon Gods en Hersteller van de verloren genade van Adam, Hij stort deze macht, geduld en kracht over ulieden uit, waardoor gij groot gemaakt wordt voor Hem, het meest verheven Beeld van den Arbeider, dat gij maar bewonderen en aanbidden kunt. In uw werkplaatsen en fabrieken, onder de zon op het veld, in de duisternis van de mijnen, temidden van de hitte der hoogovens en de koude van de ijsbergen, om het even waar de stem des Heren — die ook over uw vak de Meester is, die ook de nood van uw mede-burgers en van uw land kent en die de Heer des vredes is —, u moge roepen, dat dáár ook de overvloed van Zijn weldaden op u nederdale, die u hulp, veiligheid en troost verschaffe en dat het harde werk, waarmede gij hier beneden uw leven doorbrengt en offert, ulieden het geluk erner betere wereld verdiene.

Twijfelt er nooit aan: Christus is altijd met ulieden. Beeldt u in Hem te zien in uw werkplaatsen waar gij bezig zijt, vertoevend met u, uw arbeid gaande slaand, uw gesprekken aanhorend, uw harten vertroostend, uw oneenigheden bij leggend, en gij zult ervaren dat de werkplaats in het heiligdom van Nazareth verandert. En ook onder u zal heersen dat vertrouwen, die orde en die eendracht, welke een afspiegeling zijn van 's Hemels zegen, welke de rechtvaardigheid hier op aarde bevordert en beschermt en welwillendheid brengt onder de mensen, die vast staan in hun geloof, hoop en liefde tot God.

Terwijl Wij dan de Goddelijke Bescherming afsmeken over u, dierbare arbeiders, mannen en vrouwen, over uw gezinnen, over hen die in uw werk leiden en richten, over al uw werkplaatsen, opdat God haar behoede van alle gevaar en euvel, schenken Wij u uit geheel Ons hart ten teken van de meest verheven genaden, Onze vaderlijke en Apostolische zegen.

Nederland.

DE BRIEF DER ARTSEN, EEN INDRUKWEKKEND STUK.

Wij hebben gemeld, dat er een ernstig conflict is geweest tussen de overgrote meerderheid der Nederlandse artsen en de Duitsers in Nederland om een brief, die de dokters aan Doctor Arthur Seyss Inquart hadden geschreven. Deze brief was in de eerste week van Juni verzonden.

Thans wordt, door een vorige week te Londen ontvangen, Nederlands sluikblad, de inhoud van die brief bekend. Hij luidt als volgt:

„Met verwondering en verontwaardiging hebben de Nederlandse artsen kennis genomen van uw laatste bevel inzake het practiseren der Nederlandse artsen. Deze instructie deelt mede, dat een arts niet meer zijn practijk mag neerleggen of van zijn bevoegdheden afstand mag doen. Dit betekent, dat gehen wilt dwingen toe te treden tot de nationaal-socialistische artsenkamer en ge dreigt hen, die zich hieraan niet wensen te houden, met zware straffen.

Sinds onheuglijke tijden werken de Nederlandse dokters ten bate van hun patiënten en van hun volk: De geneeskunde en gezondheidszorg in Nederland staat van oudsher op zeer hoog peil, dank zij onze practische en wetenschappelijke arbeid. Als beroepsorganisatie voldeed de Nederlandse Maatschappij voor Geneeskunde aan de hoogste eisen. Deze organisatie werkte volgens Nederlandse maatstaven, volgens hoge Nederlandse traditie en bevatte alle Nederlandse artsen. Wij verlieten deze schitterende organisatie vrijwillig, omdat wij wensten te voorkomen, dat zij een middel zou worden om de Nederlandse medische stand tot slavernij te brengen. Gij hebt vervolgens de Nederlandse Artsenkamer gesticht, welker doel het was den artsen de nationaal-socialistische beginselen op te dringen, beginselen, die ons volk te enenmale vreemd zijn.

Mijnheer de Rijkscommissaris, gij moet U onmiskenbaar hebben gerealiseerd hoezeer wij, Nederlandse artsen, dit geïmporteerde instituut, dat gij ons hebt trachten op te dringen, verafschuwen. Sedert haar instelling is deze Artsenkamer herhaaldelijk in verzet moeten komen tegen de spontane tegenstand der Nederlandse dokters, en tot nu toe heeft zij daar hoegenaamd geen enkel resultaat mee gehad. Het wantrouwen van ons tegen dit instituut was en is diep.

Gij zult U de brief herinneren, die U in December 1941 namens 4500 Nederlandse geneesheren werd toegezonden, en waarin deze dringend verzochten niet voort te gaan met die Artsenkamer en met de toepassing van nationaal-socialistische beginselen op medisch terrein. Hoezeer onze bezorgdheid te deze gerechtvaardigd was, werd wel heel duidelijk door de toepassing der rassenbeginselen, welke leidden tot het wegvoeren van geesteszieken en de ontmanning van lichamelijk-gezonden. Hoezeer deze Artsenkamer botst met de opvattingen en de geest der Nederlandse artsen, wordt wel zeer duidelijk bewezen door het feit, dat niet minder dan 6200 artsen afstand deden van hun beroepsrechten teneinde het gedwongen lidmaatschap te ontgaan. Ondanks dit feit tracht gij thans opnieuw met de sterke macht, waarover gij beschikt ons te dwingen datgene te doen, wat wij niet wensen te doen en ons te plaatsen onder het toezicht van een klein politiek groepje, dat ons vertrouwen noch ons respect bezit.

Mijnheer de Rijkscommissaris, Uw jongste bevel treft ons zeer, omdat wij gebonden zijn aan een eed, die wij aflegden bij de aanvang onzer carrière. Deze eed gebiedt ons volgens bepaalde ethische maatstaven ons beroep te oefenen, en deze maakt het ons onmogelijk aan Uw eisen te voldoen. Wanneer deze aangelegenheid zo ver wordt doorgedreven, dat ons onaanvaardbare verplichtingen worden opgelegd, dan zullen wij gedwongen zijn ons leven en onze vrijheid in de waagschaal te leggen, ondanks Uw bedreigingen.

Wij verwachten, dat U ons dit conflict zult besparen en dat ge ons zult toestaan in vrijheid en rust onze arbeid voort te zetten. Het verder verloop der dingen hangt van U af en, Mijnheer de Rijkscommissaris, gij draagt hiervoor de verantwoording ten aanzien van het Nederlandse volk."

Men weet, dat deze prachtige brief (die een ereplaats verdient in het boek der Nederlandse heldhaftigheid naast de Herderlijke Brieven van Nederlands Episcopaat en de vertogen der Protestantse kerkelijke overheden) tot gevolg had, dat honderden Nederlandse artsen door den laffen Duitser gevangen zijn gezet. Maar het mocht niet baten! Zij moesten worden vrijgelaten, al hielden zij koppig en dapper voet bij stuk. Dit is een prachtig staaltje van Nederlands heldendom onder en ondanks de verdrukking. Wij, in de vrijheid, mogen er terdege trots op gaan.

TEUTOONSE RECHTSOPVATTINGEN.

In Nederlandse kranten wordt medegedeeld dat een aantal ambtenaren en autoriteiten geen maatregelen namen, toen, door een groep onbekenden, in de gemeente Huizen, distributiebescheiden werden gestolen, naar het concentratiekamp te Vught zijn overgebracht. In het vervolg zullen ambtenaren van distributiebureaux en dergelijke die niet medehelpen aan het voorkomen van zulke daden, daarvoor verantwoordelijk worden gesteld, met alle gevolgen van dien.

SABOTAGE.

Coevordense ambtenaren die met distributiekaarten op weg waren naar Steenwijk, werden onderweg door twee gewapende mannen aangehouden en „ontlast" van hun kaarten. Uit het distributiebureau van de gemeente Het Zandt (Groningen) zijn alle voedselkaarten gestolen.

Buitenland.

WANNEER KOMT HET TWEEDE FRONT?

Moskou heeft een dringend beroep gedaan op de geallieerden thans het tweede front te openen in Europa, hetgeen volgens de Russen de nederlaag van Hitler in 1943 ten gevolge zou kunnen hebben. De oorlog heeft zijn keerpunt bereikt, aldus de Russen, nu de as in Rusland, in Tunis en op Sicilië keer op keer verslagen wordt. De overwinning van de vrijheidslievende volken over het Hitlerdom schijnt thans nabij, zegt het blad van de Vakvereenigingen. Het blad zegt, dat men de kans van het ogenblik niet voorbij moet laten gaan en dat wij de oorlog thans moeten beëindigen. De opening van het tweede front zou zeker 60 Duitse divisies impliceren, welke dus van het Russische front zouden moeten worden gehaald. (Moskou, (AP) 6.8).

MUNDA OMRINGD.

William F. Boni van het geallieerde hoofdkwartier in het Zuid Westen des Groten Oceaans zegt, dat de U.S.-troepen Munda thans geheel hebben omsingeld. Zij rekenen af met de Japanners, die weerstand bieden tot in de dood. Honderden vijanden zijn gedood door vlammenwerpers, die op hun holen en schuilhoeken worden gericht. Het lot van Munda is bezegeld.

Als Munda valt zouden de U.S.-vliegers binnen vliegafstand komen van de belangrijke basis Rabaul. De betekenis van Japanse bases als Kahili (Zuid Bougainville), Bun-Faisi (depot van Vila op Kolomangara). In het Noord-Oosten worden vele aanvallen gedaan, die door de U.S.-strijdmachten worden afgeweerd (Z.W. Stille Oceaan, (AP) 6.8).

Het Hoofdkwartier van MacArthur deelt nog mede, dat alle Japanse weerstand op Munda thans is afgelopen. (6.8).

SCHIP GETORPEDEERD.

De U.S.-marine deelt mede, dat een middelgroot U.S.-koopvaardijschip in het Zuiden des Atlantischen Oceaans getorpedeerd is in het begin van Juli. De overlevenden konden te Miami aan land worden gezet (Washington, (AP) 6.8).

DUITSLAND OVER OREL.

De Duitse radio verklaarde over de Russische overwinning bij Orel, dat het Duitse opperbevel niet bekommerd is over zulke prestige-successen, maar alleen belang stelt in het gelijk maken van de lange Oostelijke frontlijn. De ontruiming van Orel door de Duitsers wil niet zeggen, dat de Russen het doel van hun offensief bereikt hebben. Het Duitse militaire hoofdkwartier wees er op, dat Orel altijd een symbool zal zijn van de heldhaftigheid der Duitse soldaten, die de hun opgedragen taak zo wel vervuld hebben. De Duitsers voegden aan de uitzending nog toe, dat aan de burgerlijke bevolking gelegenheid werd gegeven om tegelijk met de Duitse troepen naar het Westen terug te trekken. (New, York, (AP) 5.8).

RUSSEN STEUNEN ANTI-NAZIE DUITSERS.

De communistische partij gaf ruggesteun aan het Vrije Duitse Nationale Comité door in een artikel in de „Pravda" het internationale belang van de organisatie der anti-fascistische vluchtelingen en gevangenen uiteen te zetten.

Het artikel gaf het eerste commentaar van de Sovjets over het Comité dat op 13 Juli te Moskou in het leven werd geroepen en dat op 21 Juli een verklaring uitgaf om zijn doeleinden bekend te maken. De „Pravda", uitgegeven door het centrale comité van de communistische partij en het meest gezaghebbende blad in de Unie der Sovjetrepublieken, schrijft, dat het nationale comité zal medewerken aan de eenheid van de anti-Hitler machten in Duitsland zelf en dat het het aantal vijanden van Hitler belangrijk zal vergroten.

De „Pravda" zegt, dat de voornaamste drang voor de schepping van dit comité was de nederlaag der Duitsers in de slag bij Kursk. Een afgevaardigde op de anti-fascistische vergadering te Moskou verklaarde zelfs, dat deze nederlaag gevaarlijker voor nazie-Duitsland was dan het verlies van Stalingrad. Het blad voegt hier aan toe, dat dit de uitdrukking was van de ideeën, die zich op het ogenblik meer en meer in Duitsland verspreiden. Het beginwerk van de organisatie van dit comité ligt echter vroeger bij de Duitse nederlagen in de Caucasus, aan de Don en bij Leningrad. Bovendien hebben bij de vorming van dit comité van oude en jonge anti-Hitlerieten nog andere factoren een rol gespeeld zoals het verlies van Noord-Afrika, de aanhoudende bombardementen op de Duitse steden door de Geallieerde luchtstrijdkrachten en de groeiende vereenzaming van Duitsland.

De laatste en beslissende reden voor de verandering der meningen onder zekere groepen van soldaten en officieren van het Duitsland van Hitler was het mislukken van het Duitse offensief aan het Russisch-Duits front in Juli. Dit mislukken opende vele ogen en het volk begon te begrijpen, dat de oorlog, waarin Duitsland geworpen was door de nazie-leiders, hopeloos was. De „Pravda" voegt er aan toe, dat de anti-fascistische schrijvers, politici, arbeiders, officieren en soldaten, die deze vrije Duitse organisatie stichtten, een jaar geleden zulk een comité als een volkomen onmogelijkheid beschouwden.

„Pravda" herhaalt de verklaring van het comité, dat nimmer een vijandelijke ramp Duitsland in zulk een afgrond geworpen heeft als het beleid van Hitler. De doeleinden van het comité zijn het bestuur van Hitler omver te werpen en een na-oorlogs democratisch Duitsland te stichten. Volgens de „Pravda" zal het Vrije Duitse Comité zelfs een belangrijker rol spelen in de omverwerping van het Hitlerrégime dan het Vrije Italiaanse Comité, dat lang geleden te Londen werd opgericht en dat bestaat uit vurige politici van monarchisten en republikeinen met inbegrip van socialisten en communisten en dat eveneens tot doel had de omverwerping van het fascistische régime in Italië (Moskou, (AP) 5.8).

U.S.A.-HUIS EERT CARDINAAL.

Het House of Representatives heeft dezer dagen een motie aangenomen van George T. Walsh van Lowell, waarin het Huis eer betuigt aan Zijne Eminentie Willem, Cardinaal O'Connell ter gelegenheid van de 59e verjaardag van Zijn priesterwijding. Alle 2000 leden van het Huis stonden op van hun zetels en bewaarden gedurende een minuut stilte ter ere van den cardinaal (Boston, ncwc, 6.8).

NIEUWS VAN OVERAL.

— De onder Duits toezicht staande radio van Parijs deelde mede, dat de regering van Badoglio een decreet heeft uitgegeven, waarbij generaal Vittorio Ambrosio werd aangesteld tot chef van de Italiaanse generale staf. Deze post bekleedde hij reeds onder het bewind van Mussolini sedert Januari 1942.

— De Mexicaanse ambassadeur Luis Quintanilla in Rusland overhandigde heden zijn geloofsbrieven aan President Mikhail Kalinin.

— Personen, die van Hamburg te Goethenburg terugkeerden, vertelden, dat zeker niet meer dan 50 huizen onbeschadigd zijn. In de verwoeste stad zijn alle voedselvoorraden uitgeput en er is geen licht en water meer.

— De Braziliaanse ambassadeur Aragao zeide aan een noenmaal te Glasgow, dat het Braziliaanse leger nu geheel op oorlogsleest geschoeid is en dat het meer dan waarschijnlijk is, dat een expeditieleger naar een of ander oorlogsfront gezonden zal worden, indien het Geallieerde hoofdcommando dit geschikt vindt.

— De Italiaanse ondergrondse radio waarschuwde de Italiaanse scheepskapiteins om de orders die eventueel gegeven zullen worden om de schepen tot zinken te brengen of te naar Toulon te brengen niet moeten worden opgevolgd omdat zij gegeven worden door de Duitsers.

— De Verenigde Staten van Noord-Amerika en Engeland hebben de formele erkenning van het Franse comité voor de Nationale Bevrijding in overweging genomen, zij het dan misschien in een meer begrensde omraming. Op het ogenblik worden tussen beide regeringen regelingen hieromtrent getroffen.

— Volgens een telegram uit Zwitserland ontvangen, neemt de sabotage in Frankrijk ten zeerste toe. Een trein die Zwitserse kinderen van Cannes en Nice moest brengen, kwam 10 uren te laat, omdat de trein, die in Marseille aankwam 15 uren nodig had om de afstand van 200 kilometer af te leggen.

— Volgens het luchtvaartministerie te Londen vernielde de Koninklijke Luchtmacht 100 treinen, die in vijandelijk of in bezet gebied onderweg waren. Dit cijfer sluit niet in de treinen, die op de verschillende gebombardeerde stations verwoest werden. De aanvallen worden door zeer laag vliegende vliegtuigen ondernomen. De vliegers hebben echter uitdrukkelijk bevel gekregen geen passagierstreinen aan te vallen.

— De Noordamerikaanse secretaris van Oorlog Stimson zeide, dat de opmars der Geallieerden de astroepen gedreven heeft in een kleine hoek van Sicilië.

De positie van de as is ongeveer gelijk aan de laatste phase van de campagne in Tunis. In totaal zijn nu bijna 100.000 gevangenen genomen.

— Duitsland en Italië schijnen nog een krachtige poging te wagen hun strijdkrachten op Sicilië te versterken. Zij gebruiken zowel glijvliegtuigen als kleine boten. De geallieerde vliegers richten grote schade aan onder deze toevoer van versterkingen. Het schijnt dat op 6 verschillende punten deze overtocht plaats heeft.

NIEUWS UIT ITALIË.

— De val van Catania en Orel verhoogde de zenuwachtigheid van het Italiaanse volk ten zeerste, dat met groot verlangen uitziet naar het Vaticaan, waar de werkzaamheid de laatste 48 uren op een hoogtepunt is gekomen. De Italianen hopen, dat er eventueel enige stappen zullen ondernomen worden om het uit de oorlog te brengen. Tot op het lat uur waren er nog geen aanwijzingen, dat de regering van Badoglio een belangrijke verandering zou aanbrengen in de tot dusver gevolgde koers. De vele bijeenkomsten in het Vaticaan, die door den Pauselijken Staatssecretaris Luigi Cardinaal Maglione worden geleid, worden bijgewoond door 16 Cardinalen. Het Italiaanse volk volgt met grote aandacht de voortgang hiervan, omdat het er van overtuigd is, dat deze besprekingen betrekking hebben op een vrede. Het Katholieke dagblad „Italië" van Milaan schrijft, dat het duidelijk is, dat de Heilige Stoel niet onverschillig kan blijven bij een mogelijkheid van de oplossing der internationale situatie.

Vijf anti-fascistische partijen, die reeds voor de val van het fascisme zich verenigden, streven eveneens naar vrijheid en vrede. Zij gaven weder een strooibiljet uit, ondanks het feit dat Badoglio alle politieke activiteit verboden heeft. Dit strooibiljet werd op grote schaal verspreid in alle grote industriesteden van het Noorden. Deze partijen waarschuwen het volk de komende ontwikkelingen met open ogen te volgen. Het nieuwe tijdperk, zo verklaren zij, moet beginnen met een werkelijke daad van opperste rechtvaardigheid. Ten slotte worden alle denkende Italianen opgeroepen samen te werken om de revolutie tot een succes te maken.

— Badoglio beval de militarisering van geheel Italië. Al het burgerlijk personeel wordt nu ingeschakeld in de verdediging en valt nu direct onder het ministerie van oorlog.

— De Zwitserse radio riep rond, dat alle leden van de oude fascistische grote raad met uitzondering van Mussolini, Rossi, Bastianni en twee anderen de bijeenkomst van het cabinet van Badoglio bijwoonden. Er werd niet gezegd of er al enige beslissingen genomen waren.

„DEFAITIST" IN DE GEVANGENIS.

De Corriere de la Sera van Milaan vermeldt, dat in Florence iemand 7 jaar gekregen heeft wegens het uiten van woorden, die als „heulen met den vijand" gebrandmerkt werden (New York, (AP) 6.8).

FASCISTEN NEMEN DE BEZEM.

Aan de Italiaans Zwitserse grens werd de vroegere secretaris van de fascistische partij, Carlo Scorza aangehouden, met nog 14 andere fascistische grootheden. Zij worden beschuldigd van bedrog. Er zijn nog geen bizonderheden bekend. Maar de nieuwe regering schijnt de oorzaak van de plotselinge rijdommen der hoge fascistische leiders te willen onderzoeken. (Londen, (AP) 6.8).

De Heer en Mevrouw
J. J. G. KROEZE-DAANTJE
geven met groote blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
ROBBERT, JOHANNES, CAREL
5 Augustus 1943.
St. Elisabeth Hospitaal. 2458

Curaçao.

DE VIERING VAN IRENE'S VERJAARDAG.

Gouverneur Doctor P. A. Kasteel heeft ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Irene gelukwens-telegrammen gezonden, mede namens Curaçao's bevolking aan de Koningin, de Prinses en den Prins. In Suriname had gisteren een grote troepenparade plaats afgenomen door Gouverneur Professor Johannes C. Kielstra, Kolonel Van Oosten, Generaal Patch (van het Noordamerikaanse commando in Trinidad en den Noordamerikaansen Kolonel Culp.

's Avonds zond de AVROS een speciaal program uit met Johanes van de Walle als feestredenaar. In Londen was de première van een film over de Irene-brigade, die o.a. bijgewoond werd door Prins Bernhard.

NEDERLANDSE DEVIEZENCONTROLE.

DeGouvernementspersdienst deelt mede:

Bij Koninklijk Besluit van 21 Juli is een Nederlandse deviezencontrole ingesteld teneinde toezicht uit te oefenen over Nederlandse eigendommen buiten tijdelijk bezet gebied. Er zal een Directeur worden aangesteld die verantwoordelijk zal zijn aan een commissie bestaande uit van drie tot zeven leden en er zullen vertegenwoordigers worden aangesteld te Paramaribo, Willemstad en New York.

GOUVERNEUR AANVAARDT GELUKWENSEN.

Gisteren bracht de Noordamerikaanse Schout-bij-Nacht Chandler een bezoek aan Zijne Excellentie den Gouverneur om zijn gelukwensen aan te bieden ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Irene.

BEZOEK.

De Heer J. M. de Booy, de Directeur van de Koninklijke, is dezer dagen te Curaçao aangekomen. Hij werd verwelkomd namens Zijne Excellentie den Gouverneur door Adjudant Emile Ch. J. M. van de Laarschot.

VOORZIENING BOVENWINDSE EILANDEN.

De Gouvernementspersdienst schrijft: Drs. J. H. van Boven, Hoofd van Sociale en Economische Zaken, verbleef van 7 tot en met 15 Juli jl. te San Juan (Puerto Rico) voor het houden van besprekingen, betreffende de voorziening onzer Bovenwindse Eilanden, welke reeds waren voorbereid tijdens het bezoek der Curaçaose Missie aan de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

1. Met den Heer Dr. Edward J. Bash, Directeur van de Caraïbische Afdeling der Voedselvoorziening-Administratie der U.S.A. aldaar, werd o.a. overeengekomen, dat San Juan zou worden aangewezen als leveringsbasis voor een geregelde voorziening dier eilanden, hetgeen zich daartoe goed leent, omdat de voedselvoorraden te San Juan zijn opgeslagen en verschillende artikelen daar ter plaatse kunnen worden gekocht. Dit zal een verse en snelle versterking in de hand werken en overlading voorkomen, hetgeen aan de prijs dier goederen en de conditie, waarin zij aankomen, van veel belang voor aan bederf onderhevige voedingsmiddelen, ten goede zal komen.

2. Een lijst van benodigde goederen werd uitgewisseld en aan de hand daarvan werd een practische regeling opgesteld omtrent het juist laden en een zo vlot mogelijk verlopen van het laden en lossen der schoeners, het opmaken der afrekening, de verzekering van schoeners en lading door het Curaçaose Gouvernement enz., enz.

3. Overeengekomen werd, dat, voorlopig althans, geen bestellingen rechtstreeks in de Verenigde Staten zullen worden gedaan.

4. Ook bouwmaterialen, zoals cement, hout en dakbedekking zullen door San Juan aan St. Maarten kunnen worden geleverd.

Anderzijds brengt het altijd tot stand gebrachte contact met Puerto Rico mede, dat ook de Bovenwindse Eilanden enkele hunner producten zullen kunnen afzetten naar dat eiland. Weliswaar is er geen markt voor zoete aardappelen en yams, welke te Puerto Rico zelf worden geteeld, waardoor concurrentie is uitgesloten, maar voor hooi, koeien en schapen en geiten blijkt wel een markt te bestaan.

Aangezien echter het „Bureau of Animal Industry" te Puerto Rico verschillende eisen stelt, waaraan de importeur van vee en hooi moet voldoen, in verband met bestaande hygiënische voorschriften, heeft het Gouvernement zich met de Nederlandse Ambassade te Washington in verbinding gesteld ten einde de nodige faciliteiten te verkrijgen.

De indruk van den Heer Van Boven is, dat het kantoor der Voedselvoorziening-Administratie te San Juan alle beloofde steun en medewerking inderdaad zal verlenen om haar grote organisatie ter beschikking te stellen om alles, wat de Bovenwindse Eilanden nodig hebben, te leveren.

EXAMEN AMBACHTSSCHOOL SINT JOSEPH.

Men schrijft ons:

Zoals reeds Dinsdag jl. vermeld, vond Donderdagmorgen de uitreiking plaats van de einddiploma's 1943.

Nadat Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., met Secretaris Pater Willibrordus M. Brada O.P. was aangekomen, verzamelden zich in één der localen het Bestuur van de Ambachtsschool, de Directeur en de Leraren, de geslaagden, de verdere leerlingen, alsmede enige belangstellenden.

De Voorzitter van het Bestuur heette de aanwezigen welkom, speciaal Zijne Hoogwaardige Excellentie, die op uitnodiging van het Bestuur de einddiploma's kwam uitreiken, waardoor aan deze uitreiking meer luister werd bijgezet.

Eveneens herdacht de Voorzitter nog iemand, die steeds hard en veel voor de Ambachtsschool en de jongens had gewerkt, gestreden en geleden, de onvergetelijke Pater Irenaeus A. de Bruyn O.P. Hij sprak de wens uit, dat allen hem steeds zouden gedenken, omdat wij dit aan zijn nagedachtenis verschuldigd zijn.

Vervolgens wees hij op het prachtige resultaat, dat alle 19 leerlingen, die aan het eind-examen hadden deelgenomen, waren geslaagd, en dat dit resultaat, ondanks het korte schooljaar, wel te danken zou zijn aan de inspanning van de leerlingen zelf alsmede aan den Directeur en leraren.

Vervolgens verzocht hij Zijne Hoogwaardige Excellentie om de uitreiking der diploma's te willen overgaan.

Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P. reikte daarna aan alle 19 geslaagden het diploma uit, tot ieder een biezonder felicitatiewoordje voegend.

Voor de afdeling timmeren slaagden twee jongens, ze heten: Lendering en Frans.

Voor de afdeling machine-bankwerken slaagden 8 jongens nl.: Darnold, Gregoria, Marten, Plomp, Rafaëla, Trinidad, Winklaar en Fernan.

Voor de afdeling automontage slaagden 4: Christiaan, Isitoro, Jozef en Martis.

Voor de afdeling electro-techniek slaagden 5: Van de Berg, Curiël, Fernan, Geus en Lard.

Daarna hield Zijne Hoogwaardige Excellentie een toespraak, waarin Hij zowel de jongens als de ouders prees, omdat zij een degelijke opleiding verkiezen boven het direct geld gaan verdienen. Er zijn immers helaas nog te veel ouders, die hun jongens zo gauw mogelijk maar geld willen laten verdienen, zonder even verder te denken, dat de jongens daardoor weinig kans hebben om een goed vakman te worden, hetgeen voor het later bestaan zo belangrijk is.

Zijne Hoogwaardige Excellentie feliciteerde de jongens nogmaals, wenste het Bestuur geluk met dit mooie succes en betrok daarin ook den Directeur en Leraren, die in het korte leerjaar van 7 maanden ervan gemaakt hadden, wat er van te maken was. Dat bewees wel het prachtig resultaat.

Ook verzocht Zijne Hoogwaardige Excellentie de jongens propagandisten te zijn voor de Ambachtsschool, niet alleen door woorden, maar vooral door daden, door het geleerde in practijk te brengen, aldus daar hun kennis en hun werk propagandist te zijn voor de Ambachtsschool „Sint Joseph" en de Ambachtsschool-opleiding.

Mons. Verriet O.P. wees den jongens nog op de gevaren van het leven en hoopte, dat zij steeds godsdienstig en ijverig zouden blijven en zouden trachten nog verder te komen en besloot met den jongens Gods beste zegen toe te wensen op hun verder levenspad.

Deze mooie toespraak werd met handgeklap beloond. Vervolgens vroeg de Heer Lendering enige woorden te mogen spreken als vader van een der geslaagden. Hij feliciteerde Zijne Hoogwaardige Excellentie, bestuur en leraren met het succes. Hij wilde niet verbergen, hoewel hij in Nederland enigszins sceptisch tegenover het Ambachtsschool stond, dat hij hier door het nauwer contact met het Ambachtsschool-onderwijs, de school, het werken van het bestuur, directeur en leraren steeds meer was gaan waarderen. Hij bedankte alle leraren speciaal de Heer Nooyen voor de opleiding van van zijn zoon, en sprak de wens uit, dat er in de toekomst gelegenheid moge kome, dat de jongens zich ook verder zullen kunnen bekwamen om als hoofdarbeider, voorman, uitvoerder enz., te kunnen optreden. Hij zeide daarvoor, zover hij kan, te zullen steunen. Ook hierna volgde applaus.

Vervolgens nam de voorzitter opnieuw het woord, bedankte allereerst Zijne Hoogwaardige Excellentie voor Haar mooie rede, hoopte, dat het gesproken woord ter harte zou worden genomen, en dat de jongens door hun gedrag en hun werken inderdaad veel propaganda voor de school zouden mogen maken.

Ook namens het bestuur feliciteerde de voorzitter de geslaagden, wees hun op hun ijver gedurende deze 7 maanden getoond, en hoopte, dat zij aldus voortgaande, nog steeds hoger op zouden mogen komen.

Vervolgens dankte hij de Paters voor het gegeven godsdienstonderwijs hoopte dat de jongens door hun godsdienstig leven zouden bewijzen, dat de lessen niet vruchteloos gegeven zouden zijn. Hij dankte eveneens de directeur en leraren voor hun arbeid in deze 7 maanden gepraesteerd met het resultaat, dat alle 19 candidaten waren geslaagd.

Hij sprak de wens uit, dat het volgend jaar eveneens, hoewel 100% een beetje veel gewenst was, eveneens een zeer groot percentage zou mogen slagen. Speciaal werden de Heren Beuschap en Kroost, die buiten hun gewone werkzaamheden om, de afdeling electrotechniek hadden onderwezen, met zo'n pracht resultaat voor deze afdeling, gelukgewenst en bedankt.

De Commissie van gecomitteerden werd eveneens een dankwoord voor haar arbeid gebracht.

Hierna vroeg de Heer Schuurman, directeur der Ambachtsschool, het woord. Hij prijst de jongens voor hun doorzettingsvermogen, hoopt, dat ze verder zullen studeren, wijst op daartoe bestaande cursussen voor landmachinist, radiotelefonist en landmeter, spreekt een afscheidswoord tot den scheidenden leraar voor algemeen vormend onderwijs, den Heer Goedhardt, die veel voor de vorming en opleiding der jongens heeft gedaan en wenst hem veel succes in zijn nieuwe werkkring. Tevens zegt hij dank aan de directie der C.P.I.M. voor rijkelijk ondervonden steun en dankt vervolgens den Directeur van het Departement Onderwijs en Volksontwikkeling, Doctor Wybo-jan Goslinga, de leden van de Commissie van gedelegeerden, de diverse examen-commissie en de Commissie van Toezicht voor de ondervonden sympathie en prettige samenwerking, alsmede den Voorzitter voor de tot hem en de leraren gesproken woorden.

Nadat ook deze rede met handgeklap was besloten, stoot de voorzitter met dank aan alle aanwezigen en nogmaals de beste wensen en succes aan de geslaagden, deze bijeenkomst.

EXAMEN „ST. GENESIUS".

Leerlingen van de Theresiaschool, Groot Kwartier.

Als typiste (10-vingerssysteem) slaagden: Gladys Henriquez, Lena Wassenaar, Catharien Herlaar, Jacqueline Lauffer.

Als Kantoor-stenografe in de Nederlandse Taal (130-lettergrepen): Jo Terband, Tini Wensvoort, Sjaantje Wensvoort, Miep Kanaar, Truus Leerentveld.

HOCKEY.

Men schrijft ons:

Op Zondagmiddag 15 Augustus 1943 organiseert de sportvereniging „Asiento" op haar terrein hockey-sixes voor de leden van de sportverenigingen „Van Engelen", „Kwiek", „C.S.C." en „Asiento". De Sixes zullen tegen elkaar spelen volgens afvalsysteem. Daar een groot aantal wedstrijden gespeeld moet worden zullen twee hockey-velden naast elkaar uitgezet worden (van kleinere afmetingen dan gewoonlijk) en is de speeltijd bepaald op 2 x 15 minuten zonder rust.

Wij verwachten dat het op deze middag van de zijde van spelers en spelers niet aan belangstelling zal ontbreken en wekken den ook gaarne de toeschouwers op om van hun belangstelling blijk te doen geven.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst (vervolgklasse)

Verplichte schietoefening op Zondag as., 8 Augustus 1943 op Hato voor de **Vervolgklasse.**

Tenue: wacht-tenue zonder helm, zonder handgranaatzak, geweer medenemen.

Vervoer: Vertrek auto **alleen** van Brionplein (via Plantersrust) naar Hato om 8.15 uur.

Vervoer per eigen gelegenheid naar Hato is toegestaan, met dien verstande, dat men daar om 8.30 uur aanwezig is.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Reeds bij de opening van het lopende zittingsjaar van de Staten, mocht de bevolking van Aruba van Z.E. den Gouverneur zelf de verblijdende mare vernemen, dat de zolang bepleite en verwachte reorganisatie van het Bestuur dezes eilands in studie is, terwijl het feit dat de as. te houden verkiezingen van de landraden geschorst werd, de Arubanen met vertrouwen vervult dat de grote wens werkelijk binnen afzienbare tijd verwezenlijkt zal worden.

Voorwaar, een uiterst belangrijke factor in het vrije bestaan van een vrij volk is de medezeggingschap in zijne Regering, geen wonder dan dat deze aankondiging de harten van de weldenkende burgers met vreugde vervulde.

Een grote stap wordt er verwacht in de richting van het in deze moeilijke tijden zo zeer geprezen democratische regerings-systeem.

Waren de toestanden een vijftigtal jaren terug dermate dat er niet gedroomd kon worden van participatie in eigen regering, thans verblijdt dit Gebiedsdeel zich met het feit, dat zijne positie die het inneemt als vrij deel van het bij uitstek democratisch Nederland, zomede de constante vooruitgang op sociaal-economisch en politiek gebied een ander systeem dan een voor 100% democratische niet gedogen.

Met alle lof voor de waardige wijze waarop de huidige gezagsdrager zijn uiterst moeilijke taak oefent, moeten wij met klem de mening van velen onderstrepen, dat het huidige systeem dusdanig verouderd is, dat het absoluut niet meer past in het bestek van een democratisch geheel.

De bevoegdheden van de door de bevolking (bij census-kiesrecht) gekozen landraden zijn uiterst miniem, om van de practische oefening daarvan maar niet te spreken.

In het huidige systeem berust de macht voor bijna 100% in handen van den Gezaghebber; die naar mate de bevolking is gegroeid en naarmate de nieuwe omstandigheden en de legio nieuwe maatregelen ontstaan met de dag de handen vol heeft gekregen, en waar er zo goed als geen delegatie plaats vindt, wordt alles opeen gestapeld tot één grote verantwoordelijkheid die ten lange laatste elke menselijke krachs te boven zal gaan. Heus geen benijdenswaardige positie.

Reeds thans zijn wij er van overtuigd, dat wanneer een of ander niet naar 's harten wens gaat, zulks niet te wijten is aan den persoon van de drager van het gezag, voor wien de verantwoordelijkheid reeds als een zware last op zijn schouders drukt, doch veel eerder aan het verouderde systeem; het systeem waarin nagenoeg alles ver van Aruba, dikwijls bij mensen dien de plaatselijke toestand te enenmale onbekend zijn, of die de psyche van de Arubaanse bevolking niet begrijpen, gecentraliseerd is.

Ons dunkt dat het vroomste en het vurigste landskind onder deze omstandigheden, moeilijk veel meer zou kunnen bereiken dan thans.

De hoofdstrekking van de wijziging die thans verwacht wordt, is naar wij gissen uitbreiding van, althans reorganisatie van de huidige Raad van Politie.

Of het een lichaam zal worden die vergeleken zal kunnen worden met de Nederlandse gemeente-raden (door het volk bij algemeen kiesrecht gekozen) met een College van Gezaghebber en Wethouders als uitvoerende macht, gelijk de Burgemeester en Wethouders (dat met uitzondering van den Burgemeester door en uit de gemeenteraad gekozen wordt), is ons onbekend.

Zelfs de hoofdlijnen binnen welke de desbetreffende commissie het voorstel moet inkleden is voor het volk geheim gehouden, als ware het een buitengewoon groot oorlogs-geheim.

Men zal ons kunnen verwijten, dat wij te ongeduldig zijn en kalm en beleefd zullen moeten afwachten totdat alles in kannen en kruiken is, om dan pas een en ander te becritiseren.

Het is echter niet uit ongeduld en veel minder uit nieuwsgierigheid dat wij deze opmerking vermenen te mogen maken, doch slechts omdat wij voelen dat een dergelijke wijziging, die voor het volk van onnoembaar groot belang is, vooral om het democratische er van ook op een meer publieke wijze behandeld dient te worden; en hiermede willen wij dit zeggen: dat wanneer het voorstel eenmaal kant en klaar is, het niet geacht moet worden geschoeid te zijn naar de mening van enkele commissie-leden, wier geschiktheid en bekwaamheid wij overigens niet wensen te betwisten, doch dat de gehele, althans een aanzienlijk groot deel van de bevolking hetzij door middel van de pers, hetzij in lezingen en redevoeringen, zijn stem ter zake heeft doen horen.

Het is niet zo, dat wij de Staten niet meer beschouwen als vertegenwoordigend lichaam van ons volk, doch o.i. zal de komende wijziging — althans dit verwachten wij — van zo'n algemeen reorganisatorisch karakter zijn, dat alle geheimzinnigheid achterwege dient te worden gelaten en het volk de kans gegeven wordt om vrije en opbouwende critiek te leveren.

Als wij ons niet sterk vergissen, en niet al te veel van het goede verwachten, dan is de beloofde reorganisatie voor ons Staatsdeel in het algemeen en zeer in het bizonder voor Aruba, van niet minder belang, dan bijv. een grenswijziging van een Nederlandse gemeente, waarvoor de Gemeente-wet een speciale procedure voorschrijft met o.a. een dubbele gemeente-raad om zodoende het volk de kans te geven bij monde van deze dubbele vertegenwoordiging haar wil te doen kennen, haar recht op medezeggingschap in zo'n belangrijke quaestie uit te oefenen, terwijl de termijnen die voorgeschreven zijn, de pers en de partijen volop de kans geven om het hunne bij te dragen.

Wanneer wij gaan vergelijken dan schijnt het ons, dat de thans door het Bestuur ingeslagen weg, ofschoon niet in botsing met enig bestaand wets-artikel, het volk de kans ontneemt, om zich naar behoren te uiten.

Wij herhalen, dat wij ons vertegenwoordigend lichaam niet te kort wensen te doen, doch van de andere kant hebben wij meer publiciteit verwacht en meer contact tussen regering en geregeerden, in een quaestie voor deze laatste van vitaal belang.

Wij vrezen, dat het Bestuur het voorstel van de commissie met of zonder wijziging tot het zijne zal maken, en het aan de Staten zal aanbieden in de vorm van een ontwerp-landsverordening.

Is het niet democratischer — zo vragen wij ons af — wanneer het volk reeds bij de aanvang de kans kreeg om via pers of anderszins zijn indrukken en voorstellen te doen kennen? Per slot van rekening is onze Staten maar een handjevol vertegenwoordigers, voor wie overigens alle respect.

Zo zijn er vele wensen en voorstellen te dezen aanzien, waarvan de vertegenwoordiger(s) van Aruba moeilijk in korte tijd zal (zullen) kunnen worden op de hoogte gebracht.

Om ons maar tot een daarvan te beperken, halen wij de wens (om niet te zeggen de noodzakelijkheid) aan om Aruba te verdelen in districten.

Dit zal het werk van den Gezaghebber voor ten minste 40% verlichten.

Als men eens nagaat hoeveel mensen van buiten op de spreekdagen van den Gezaghebber helemaal naar de stad moeten komen — dikwijls te voet —, als men rekening houdt met de afstanden, die de burgers die buiten de stad wonen, scheiden van het centrale punt van waaruit zij bestuurd worden, dan valt het direct in het oog, dat het voor deze mensen van groot belang zal zijn, wanneer zij in hun eigen buurt (district) een bureau hebben met een vertegenwoordiger van den Gezaghebber (althans van het Bestuur), die hen ter woord zou kunnen staan, hen zou kunnen bijstaan bij de vervulling van de formaliteiten van de Burgerlijke Stand, kaartjes afgeven, die recht geven op vrije geneeskundige behandeling, enige rechts-bijstand verlenen, zaken behandelen betreffende concessies en huur van gronden (leiding geven in verscheidene sociale aangelegenheden, en in het algemeen de belangen van het district behartigen bij het plaatselijk Bestuur.

Wij wensen te verwijzen naar de reusachtige aflasting van de kantoren te Willemstad, en het grote gerief van de bewoners van de buitendistricten op Curaçao.

Wij verwachten niet, dat iemand zou durven opmerken, dat de onderverdeling van Aruba in districten te veel geld zal kosten, daar de grote voordelen, die zulks voor de Arubaanse gemeenschap, die niet weinig bijdraagt met haar belasting-penningen, medebrengt, een dergelijke opmerking op zijn zachtst uitgedrukt hatelijk doen klinken in de Arubaanse oren.

Een volk als dat van Sta Cruz en omstreken, waarvan de mannen als arbeiders van de olie-maatschappij de Lago behoorlijk wat verdienen, en alleen aan inkomstenbelasting een aanzienlijk bedrag in 's Landskas doen vloeien, heeft en om zijn aantal en om zijn vele belangen — waarvan verscheidene verschillen met die van andere streken — (men vergelijke Sta. Cruz met St. Nicolaas voor wat wateren electriciteitsvoorziening betreft) recht op een dergelijk gemak.

St. Nicolaas en Savaneta hebben beide in vroegere jaren ook bij elkaar behoort in één district. Nu meer dan ooit schreeuwen hun belangen naar behartiging in districts-verband, niet alleen voor het gemak van de bevolking doch eerder voor de doelmatigheid van de uitvoering van tal van Bestuursmaatregelen en ter betere behartiging dezer belangen.

Wij hebben van beide streken zovele medeburgers — zowel landgenoten als mensen van elders — hierover gesproken, die allen de onder-verdeling van Aruba in districten zoals bovenbedoeld bepleiten.

Ook de Noord en omstreken hebben belang bij het vormen van een apart district.

Zoals reeds gezegd zal den Gezaghebber (althans het Bestuur) zodoende behoorlijk tijd overschieten om aan de quaesties van meer algemene aard en groter belang voor het gehele gebied meer aandacht te besteden en ongetwijfeld met meer vruchtdragender resultaten.

Een ding moet ons nog van het hart, nl. dat wij hopen, dat bij eventuele benoeming van districtmeesters, lieden gekozen zullen worden, die landskinderen zijnde, de respectieve buurten goed kennen, die de gewone mensen van buiten om hun eenvoud niet verachten, integendeel goed met deze kunnen omgaan, doordat zij de psyche van het volk kennen, lieden, die in de ruimste zin van het woord orde, recht en tevredenheid zullen weten te handhaven, tot vooruitgang van de respectieve districten in het biezonder en van ons dierbaar Aruba in het algemeen.

Vol verwachting klopt ons hart.

Henry A. Pietersz

Wie d'Amigoe leest.
Verfrist hart en geest.

RADIO-VATICANA TEGEN DE NAZIES.

De Franse uitzendingen van de Vaticaanse radio stellen zich steeds meer tegen het nazisme te weer. Vooral worden veroordeeld de rasleer en de vervolging der Joden. Er kan zelfs geen sprake van vrede zijn, aldus de spreker gisteravond, zolang deze leerstellingen niet volkomen zijn uitgeroeid (Vaticaan, kap, 5.8).

ZWITSERLAND EN VREEMDE STUDENTEN.

Speciale scholen bestaan thans in Zwitserland voor Franse, Belgische en Poolse soldaten, die over de Zwitserse grenzen gekomen zijn sedert Juni 1940.

De Polen hebben een voorkeur voor de universiteit van Freiburg, welke onder leiding staat van Paters Dominicanen. Voor de anderen zijn aparte scholen opgericht, o.a. in Hauterive. Het Vaticaan verschaft de nodige middelen (Bern, kap, 5.8).

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN Vr. 6 Augustus

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur tel. 553.

Shipping & Supplies: Meinster, tel. 304, Louise de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok-afdeling: De Klerk, tel. 431 en Prins, tel. 330.

Sportclub „Asiento": Zondag 8 Augustus 1943 een belangrijke voetbalwedstrijd om de Groot-Kwartier-wisselbeker op het terrein Groot Kwartier: Asiento — Willemstad. Wanneer Asiento 1 deze wedstrijd wint, dan hebben wij ook deze beker gewonnen. Na afloop van deze wedstrijd wordt de bekende „Neerlaag-Beker" van Willemstad uitgereikt, die gewonnen is door Asiento 1, die de grootste overwinning op Willemstad heeft behaald, nl. met 5—2.

Wekelijkse Bridge-avond: Uitslag: 1e prijs de Heren Lepelaars en v.d. Swan; 2e prijs de Heren Williams en Faber; 3e prijs de Heer en Mevrouw Coppoolse; slamprijs: Mevrouw Opschoor en de Heer Hossele; boobyprijs de Heren Peters en v.d. Veen.

Kerkberichten.

Week van 8 Augustus t/m 14 Augustus. In de ritus der Dominicanen:

Zo.: Zesde Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.

Wo.: H. Philomena.

Za.: Vigilie van de Ten Hemel Opneming van de H. Maagd, onthoudingsdag; verboden vlees te eten.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.

Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., **tel. 1507.**

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis ter viering van het Feest van den H. Vader Dominicus.
18.— Novene-oefening ter ere van de H. Philomena.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Ma. en Di. 18.— Novene-oefeningen ter ere van de H. Filomena.
Wo. 6.30 Plechtige H. Mis ter eer van de H. Philomena.

Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.30 Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 18 uur Rozenhoedje.

Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
18.— Aanbiddingslof voor de mannen.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P.)

Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in de Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Stille H. Mis en Generale H. Communie voor de leden van de Holy Name Society. Aalmoezenier Egan zal preken.
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.

Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van de H. Philomena.

Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, **spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Wishi.

Pastoor H. Penninx O.P., geen telef., spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.

6.— H. Mis (P); **8.30 Hoogmis;**
17.— Lof.

Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).

Za.: 7.— Kindermis.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.

Weekd.: 6.— H. Mis.

Di.: 16.— Lof

Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., **tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—**8.15 uur, alsmede om 10 uur **en om** 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.

Iedere avond om 17.30 uur **Rozenhoedje** voor de vrede.

P. of N. achter **een functie wil zeggen**, dat preek of gebeden resp. in de Papiamentse of Nederlandse taal gehouden worden.